

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/83/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119207826
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zol'áková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119207826.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zol'ákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcu: M. Q., C.. XX.XX.XXXX, S. Š. XXX, XXX XX Š., právne zastúpeného Mgr. Matúšom Mackom, advokátom, IČO: 50 424 777, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému: SMSCREDITS, s. r. o., IČO: 44 769 911, so sídlom Dlhá 95C, 010 09 Žilina, právne zastúpenému Hronček & Partners, s. r. o., IČO: 47 248 327, so sídlom Kálov 1, 010 01 Žilina, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 16Csp/98/2019-28 zo dňa 24. septembra 2019 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom I. výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 300,- eur a III. výroku o trovách konania.

Priznáva žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 300,- eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. 2.1 Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil, že Okresný súd Prešov rozsudkom, č. k. 16Csp/66/2017-48 z 26. septembra 2017, právoplatným 31. októbra 2017, uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov z 15. januára 2014 k zmluve č. 6 - poskytnutie peňažných prostriedkov k zmluve o registrácii č. XXXXXX/XX.XX.XX zo 16. mája 2016 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy žalobcu a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.2 Súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 3 ods. 3, 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) a ustanovenia § 52 ods. 1, 2 prvá a druhá veta, 3, 4, § 53 ods. 1 prvá a druhá veta, 2, 3, 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník.

2.3 Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že to bol žalovaný (v kontraktacom procese veriteľ), kto porušil spotrebiteľské práva, preto musí znášať aj riziko žalobného efektu, všetko vo svetle faktu, že je to žalobca, kto je pri iniciácii sporu tzv. dominus litis. Popritom podotkol, že úspešnosť žalobcu v spore o zdržanie sa zrážok zo mzdy nebola sporná, teda došlo k naplneniu hypotézy právnej normy viazanej na inštitút primeraného zadostučinenia. Preto považoval za primerané finančné

zadosťučinenie vo výške 300,- eur, a to aj s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa, ktoré nemusí byť v rovnakej numerickej výške, ako ujma, ktorá hrozila.

2.4 O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) s ohľadom na plný úspech žalobcu v konaní tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom pre účely výpočtu trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobca bol úspešný v základe nároku, ktorého výška závisela na posúdení súdu.

3. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 300,- eur a výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný namietajúc, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V odvolaní predovšetkým poukázal na skutočnosť, že žalovaný nikdy nemal v záujme neoprávnene sa obohacovať na úkor svojich klientov a už vôbec nie pripraviť svojich klientov zámerne o peňažné prostriedky a preto mal za to, že nie je ani vhodné používať slovo „obohatenie“ prípadne slovné spojenie „suma, o ktorú chcel žalovaný žalobcu pripraviť.“ Zdôraznil, že suma nad rozsah poskytnutej pôžičky predstavuje iba zákonný úrok z omeškania a dohodnutú odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov a uplatnenie sankcií za porušenie zmluvných podmienok. Podľa názoru žalovaného je nemysliteľné, aby sa finančné zadosťučinenie rátať z dlžnej istiny, ktorú žalobca čerpal, spotreboval a napriek výzvam ani po splatnosti žalovanému neuhradil. Žalovaný mal za to, že ak by sa toto primerané finančné zadosťučinenie rátať z celej dlžnej sumy, teda nie len z príslušenstva, ale aj z nesplatennej istiny, došlo by k bezdôvodnému obohateniu práve na strane žalobcu. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že zamietne návrh žalobcu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia a prizná mu náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania, alebo aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného v súdom určenej lehote nevyjadril.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovaným a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

8. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať resp. dopĺňať rozhodnutie súdu prvej inštancie. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

9. Z obsahu spisu má odvolací súd za preukázané, že žalobca si uplatňuje nárok na primerané finančné zadosťučinenie na základe toho, že v konaní vedenom Okresným súdom Prešov, pod sp. zn. 16Csp/66/2017 o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný, dôkazom čoho je rozsudok z 26. septembra 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 31. októbra 2017. Keďže žalovaný listom z 24. augusta 2016 požiadal zamestnávateľa žalobcu obchodnú spoločnosť V., O.. U.. L..., Y.: XX XXX XXX, O. O. M. D. XX/A, XXX XX M. na základe tejto dohody o zrážkach zo mzdy o výkon zrážok zo mzdy žalobcu s tým, že jeho pohľadávka je vo výške 572,10 eur, primerané finančné zadosťučinenie si žalobca uplatnil vo výške 500,- eur, ktorá podľa neho predstavuje sumu, ktorú chcel žalovaný vymôcť prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy.

10. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak táto ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku ujmy. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

11. Čo sa týka výšky súdom prvej inštancie priznaného finančného zadosťučinenia, ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritéria pre vymedzenie výšky, resp. spôsobu výpočtu finančného zadosťučinenia pre spotrebiteľa.

12. Podľa názoru odvolacieho súdu bez stanovenia kritérií pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je v danom prípade potrebná komparácia s odškodňovaním iných nemajetkových újm v zmysle vnútroštátnych právnych predpisov (nevylučujúc európske), pri ktorých dochádza k ujme fyzickej osoby ďaleko závažnejším a už nezvratiteľným spôsobom.

13. V danej veci považuje odvolací súd sumu 300,- eur za primeranú rozsahu a povahe porušenia práv žalobcu, keďže porušenie práv spotrebiteľa spočívalo v uplatnení nároku žalovaného na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu v celkovej výške 572,10 eur.

14. Vzhľadom na uvedené má odvolací súd za to, že súdom prvej inštancie priznaná suma zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Žalobca bol nútený v dôsledku konania žalovaného domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom súdneho konania, ktoré určitým spôsobom zasahuje do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilé mu privodiť ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov a iné. S poukazom na uvedené okolnosti nemožno pochybovať, že výška súdom prvej inštancie priznaného primeraného finančného zadosťučinenia je adekvátna skutočnostiam prejednávaneho prípadu a plní základný účel predmetného inštitútu, ktorým je poskytnutie satisfakcie žalobcovi - spotrebiteľovi a odradenie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

15. K odvolacej námietke žalovaného, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odvolací súd uvádza, že predmetný odvolací dôvod predstavuje pochybenie v

procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktoré nemožno subsumovať pod iné odvolacie dôvody a ktoré je spôsobilé vyvolať následok nesprávneho rozhodnutia vo veci. Z odvolania žalovaného však žiadne konkrétne porušenie procesného postupu súdu prvej inštancie nevyplýva, preto sa odvolací súd predmetnou námietkou žalovaného bližšie nezaoberal.

16. Čo sa týka odvolacej námietky žalovaného, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolací súd konštatuje, že súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti (relevancia vo vzťahu k zisťovaným skutočnostiam), zákonnosti (a to z pohľadu jeho získania, ako aj vykonania) a pravdivosti (hodnovernosť zdroja). Po „individuálnej selekcii“ následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti (pri tomto hodnotení už pravdivosť dôkazu posudzuje aj v súvislosti s prípadným rozporom s inými dôkazmi). K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Z odvolania žalovaného však nevyplýva žiadne nesprávne skutkové zistenie, ku ktorému by súd prvej inštancie dospel, preto sa odvolací súd ani touto námietkou žalovaného bližšie nezaoberal.

17. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 300,- eur zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

18. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalovaného za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní bol žalobca úspešný v celom rozsahu, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 % a zároveň žalovaný v odvolacom konaní úspech nemal. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).